

OBC

PROGRAMA
10

16 I 17 DE DESEMBRE

SALA 1 PAU CASALS

BRAHMS

PIANO CONCERTO

ANDREAS HAEFLIGER I LUDOVIC MORLOT

**ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA**

PROGRAMA DE MÀ

HENRI DUTILLEUX

(Angers, França 1916 - París 2013)

MÉTABOLES

(1959-1964) - 17'

Incantatoire-Linéaire-Obsessionnel-Torpide-Flamboyant

FELIP PEDRELL

(Tortosa 1841 - Barcelona 1922)

EXCELSIOR

(1880) - 28'

PAUSA 20'

JOHANNES BRAHMS

(Hamburg 1833 - Viena 1897)

**CONCERT PER A PIANO I ORQUESTRA N. 1 EN RE
MENOR, OP. 15**

(1854-1858) – 42'

Maestoso

Adagio

Rondo: Allegro non troppo

Andreas Haefliger, piano

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA

ANDREAS HAEFLIGER, PIANO

LUDOVIC MORLOT, DIRECCIÓ

PRIMERS VIOLINS Vlad Stanculeasa, concertino / Jaha Lee, concertino associada / Raúl García, assistent de concertino / Sarah Bels / Walter Ebenberger / Natalia Mediavilla / Katia Novell / Maria Pilar Pérez / Jordi Salicrú / Daniel Gil* / Ana Kovacevic* / Laura Pastor* / Raúl Suárez* / Aria Trigas* / Yana Tsanova* / Yulia Tsuranova* **SEGONS VIOLINS** Emil Bolozan, assistent / Jana Brauninger / Patricia Bronisz / Clàudia Farrés / Mireia Llorens / Melita Murgea / Josep Maria Plana / Robert Tomàs / Paula Banciu* / Andrea Ceruti* / Diédrie Mano* / Oleg Shport* / Clara Vázquez* / Elitsa Yancheva* **VIOLONS** Aine Suzuki, solista / Josephine Fitzpatrick, assistent / Christine de Lacoste / David Derrico / Franck Heudiard / Sophie Lasnet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Irene Argüello* / Celia Eliaz* / Johan Rondón* / Adrià Trulls* **VIOLONCELS** Charles-Antoine Archambault, solista / José Mor, solista / Olga Manescu, assistent / Lourdes Duñó / Marc Galobardes / Irma Bau* / Yoobin Chung* / Carla Conangla* / Andrea Fernández* / Amaia Ruano* **CONTRABAIXOS** Christoph Rahn, solista / Dmitri Smyshlyaev, assistent / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Savio de la Corte* / Anna Grau* / Nenad Jovic* / Risto Vuolanne* **FLAUTES** Francisco López, solista / Beatriz Cambrils / Christian Farroni, assistent / Ricardo Borrull, flautí **OBOÈS** Rafael Muñoz, solista / José Juan Pardo / Dolores Chiralt, assistent / Pau Roca*, corn anglès **CLARINETS** Josep Fuster, assistent / Francesc Navarro / Elvira Querol*, clarinet en mi bemoll / Alfons Reverté, clarinet baix **FAGOTS** Silvia Coricelli, solista / Noé Cantú / Thomas Greaves, assistent / Slawomir Krysmalski, contrafagot **TROMPES** Juan Manuel Gómez, solista / Joan Aragó / David Bonet / Pablo Marzal **TROMPETES** Mireia Farrés, solista / Adrián Moscardó / Ángel Serrano, assistent / Andreu Moros* **TROMBONS** Gaspar Montesinos, assistent / Vicent Pérez / Antonio Boronat*, trombó baix **TUBA** Daniel Martínez* **TIMBALES** Joan Marc Pino, assistent **PERCUSSIÓ** Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila / Miguel Angel Forner* / Daniel Ishanda* / Miquel Angel Martínez* / Roberto Oliveira* **ARPA** Magdalena Barrera, solista / María Jesús Ávila* **CELESTA** Jordi Torrent*

ENCARREGAT D'ORQUESTRA Walter Ebenberger

RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL Begoña Pérez

RESPONSABLE TÈCNIC Ignasi Valero

PERSONAL D'ESCENA Luis Hernández*

COMENTARI

per Joan Magrané

Mutacions

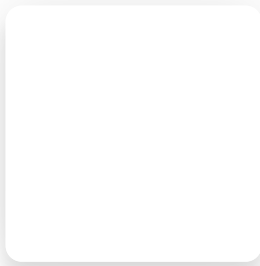
Malgrat haver estat menystingut per l'oficialitat avantguardista durant uns anys, Henri Dutilleux (1916-2013) és un dels compositors més interessants i més apreciats de la segona meitat del segle xx. I, com en el cas d'Alban Berg, que va unir dodecafonisme i tonalitat, la seva obra obre un espai de comunió entre la tradició (Debussy, Ravel...) i les noves tendències del moment (serialisme, preciosisme tímbric, temporalitats complexes...). La seva música, francesa fins al moll de l'os, detallista i meticulosa amb escreix, és sempre generosa i rica, i és en el món simfònic on troba la seva millor expressió. *Métaboles*, escrita entre els anys 1963 i 1964, n'és potser l'exemple més paradigmàtic, i va significar la consolidació de Dutilleux com a creador. Subdividida en cinc concisos moviments sense solució de continuïtat, l'obra es desplega com un organisme viu en el qual certes idees musicals –certs girs melòdics, certs gestos rítmics– es van metamorfosant lliurement i de manera contrastant: dels acords ressonants, evocadors de campanes, del primer fragment, fins al frenètic scherzo final, passant per les denses harmonies del segon (que tant i tant fan pensar en un altre gran autor francès: Olivier Messiaen), els pizzicati obsessius i violents del tercer, i les misterioses filigranes i ondulacions del quart. El director titular de l'OBC, Ludovic Morlot, que n'ha gravat l'obra completa per a orquestra, n'és un dels màxims coneixedors i ambaixadors.

Felip Pedrell (1841-1922) és un personatge clau per entendre gairebé tot el que ha passat en la música catalana (i ibèrica) de finals del segle xix, i endavant. No només va ser el professor de tota una corrua de noms ara ja incontestables (per esmentar-ne només alguns: Isaac Albéniz, Enric Granados, Manuel de Falla, Amadeu Vives, Cristòfor Taltabull, Robert Gerhard...) i un musicòleg de prestigi (recordem que li devem, a Pedrell, la recuperació i la revelació de la música de Tomás Luis de Victoria, un dels compositors, ara ho sabem, més importants de tots els temps, i de Francisco Guerrero, i de Cristóbal de Morales, i d'Antonio de Cabezón...), sinó que també va ser un dels introductors del wagnerisme en el nostre país, un corrent, no cal dir-ho, que va tenir un impacte majúscul en la nostra història cultural i nacional: de la música a l'arquitectura, de la literatura al pensament. El seu extens, robust i dramàtic poema simfònic *Excelsior*, del 1880, ja ens ho mostra des dels primers acords, i, en la seva configuració, segueix el mestratge de Franz Liszt, el gran representant d'aquest gènere orquestral, pel que fa a la inspiració literària que tot ho domina. El poema homònim de Henry Wadsworth Longfellow, en aquest cas: la fatal, per mortal, però esclatant, ascensió alpina d'un jove que acaba sent una metàfora del risc de viure perillosament, a la recerca d'anar més amunt, més amunt i més amunt, encara. Aquesta temporada tindrem la sort de gaudir, a més, d'un altre d'aquests primerencs cims orquestrals pedrellians: *I trionfi*, poema simfònic escrit en el curs del mateix any que *Excelsior*.

Els dos concerts per a piano de Johannes Brahms (1833-1897), separats entre si per una vintena d'anys, són obres monumentals, autèntics *tours de force* per a solista, orquestra i públic. El primer, en la tràgica tonalitat de re menor, també va significar un periple llarg i tortuós per al seu autor, que el va estrenar, sense gaire èxit, més aviat tot el contrari, a Hannover (i el va repetir uns dies després a Leipzig, amb resultats encara més paupèrrims). Ell mateix es va encarregar de la part de teclat, amb només 26 anys, i va comptar amb el seu amic, el gran violinista Joseph Joachim, a la batuta. Com en tota l'obra de l'autor, aquest concert conté una música complexa i espessa, d'alta intensitat expressiva, i una encara més gran densitat tècnica i de construcció. L'obra va patir des del començament una sèrie de periples formals: escrita inicialment com a sonata per a dos pianos, es va transformar més tard en simfonia orquestral, i finalment es va

solidificar en aquesta mena de simfonia concertant per a orquestra i piano obligat que ha arribat fins a nosaltres (gràcies al geni i el carisma interpretatiu de Clara Schumann, que és qui la va convertir en una obra popular i la va inserir de totes totes en allò que en diuen el gran repertori).

El primer moviment, “Maestoso”, que segueix la clàssica forma sonata, és llarg i contundent, a voltes marmori, a voltes apassionadíssim. Ocupa la meitat de la peça i agafa una entitat que impressiona, en la qual tot sembla tremolar i estar al caire del terrabastall; no en va l’obre un trèmolo tronador de timbales. En el manuscrit del segon moviment, un bellíssim i líric “Adagio” en la també clàssica forma ternària de cançó, Brahms hi va escriure «Benedictus qui venit in nomine Domini», qui sap si en homenatge pòstum al seu amic Robert Schumann. En el rondó final, “Allegro ma non troppo”, el piano i l’orquestra semblen dansar, frenètics, al compàs d’un ritme sincopat d’aires i ressonàncies populars, entre cèl·lules melòdiques en constant metamorfosi i textures contrapuntístiques, fins a un brillant i explosiu final.

1 Métaboles: I. Incantatoire · Henri Dutilleux, Seattle Symphony Or...

2 Métaboles: II. Linéaire · Henri Dutilleux, Seattle Symphony Orche...

Brahms Piano Concerto · L'Auditori de Barcelona

PREVIEW

PRINCIPALS MITJANS PATROCINADORS

